

Poděkování	8
------------------	---

PŘEDMLUVA

Čtyři hlavní proudy vzdělanosti v Jihlavě	11
---	----

ÚVODNÍ POZNÁMKA

1 Prameny, literatura a stav bádání	15
2 Kauza Zbraslavská papírna a její domnělé prvenství	18

I. ČÁST – ČTYŘI PROUDY A ZDROJE VZDĚLANOSTI MĚSTA JIHLAVY V 16. STOLETÍ

1 Jihlava v dramatickém rozmachu 16. století	24
1.1 Město a jeho obyvatelé	25
1.2 Soukenictví – hlavní zdroj obživy a prosperity města	26
1.3 Jihlavské pivo a víno	28
1.4 Nové pokusy o úspěšné dolování	28
1.5 Tragická povodeň se proměnila v rebelii	28
1.6 Královský kámen a přísaha Ferdinanda I.	29
1.7 Trest městu za politické rozhodnutí	30
1.8 Zvon Zuzana	30
1.9 Velkorysý projekt studničního díla	30
1.10 Mistrovský zpěv v Jihlavě	31
1.11 Školní divadlo	32
2 Podnikatelská expanze pražských papírníků Freyů	33
2.1 Johann (Hanuš) Frey, zakladatel rodinného impéria	33
2.2 Pokračovatelé otcova díla a jejich osudy	34
2.3 Papírna v době Fridricha Freye	34
3 Papírna ve Starých Horách (1540–1946)	36
3.1 Zrod starohorské papírny (1540)	36
3.2 Papírna za Petra Freye	38
3.3 Benedikt Frey a jeho úspěchy	39
3.4 Papírna ve Starých Horách v držení rodu Hellerů	40
3.5 Dobrá pověst jihlavského papíru a jeho kvalita	40

3.6	Starohorské filigrány	41
3.7	Tovaryši ze starohorské papírny	43
3.8	Cechovní řád a organizace	43
3.9	Spory, které vyvstaly	44
3.10	Malíři a výrobci karet	44
3.11	Technologie výroby a malování karet v 18. století	45
3.12	Freyova papírna v Brně (1517–1645)	45
3.13	Papírna v Trutnově a Benedikt Frey, papírník ze Starých Hor (1581–1846)	46
4	Tiskárna školních knih a učebnic (1588–1595)	49
5	První Vyšší latinská škola v Jihlavě	52
5.1	Nižší školství	52
5.2	Vyšší latinská škola	53
5.3	Učitelé a žáci	54
	Slovo na závěr	58

II. ČÁST – PAPIRNY VZNIKLÉ V KRAJI VYSOČINA V 16.–19. STOLETÍ

6	Papírny vzniklé na Vysočině v 16. století	61
6.1	Papírna ve Starých Horách (1540–1948)	61
6.2	Papírna v Beranově (1570–1591)	63
6.3	Dolní Bolíkov (1587–1863)	64
6.4	Třebíč (1599–1774)	65
7	Papírny vzniklé v 17. století	68
7.1	Dalečín (1639–1864)	68
7.2	Papírna ve Žďáře nad Sázavou (1651–1849)	69
7.3	Doubravník (1663–poč. 20. stol.)	70
7.4	Podolí u Ledče nad Sázavou (1674–1841)	71
7.5	Červená Řečice (kolem r. 1675 – až do současnosti)	72
7.6	Přibyslavice (1690 – do současnosti)	73
7.7	Tasov, viz Budišov (1719–1890)	74
8	Papírny vzniklé v 18. století	75
8.1	Ronov, Ronov-Polná (1706–1861)	76
8.2	Nový Jimramov (1708–1850)	77
8.3	Zahrádka u Ledče (1709–1850)	77
8.4	Kunemil u Světlé nad Sázavou (nyní Josefodol) (1759–1850)	78
8.5	Rohozná (1719–1851)	79
8.6	Dobrá Voda, Krahulčí, Telč (po r. 1721–1839)	79
8.7	Prudká (1742 – pol. 19. století)	80

8.8	Nový Studenec, obec Horní Studenec (1746 – 2. pol. 19. století)	80
8.9	Mohelno (1768–1850)	80
8.10	Vlčeves, obec Černovice (1794–1848)	81
8.11	Nové Město na Moravě (1798–1872)	82
9	Papírny vzniklé v 19. století	84
9.1	Libice nad Doubravou (1804–1851)	85
9.2	Cikánka, obec Svatka (1804–1896)	85
9.3	Rokštýn (1823–1908)	86
9.4	Dolní Město u Lipnice (1837–1894)	86
9.5	Bezděčín (Batelov) (1818–1874)	87
9.6	Německý Brod (Havlíčkův Brod) (1831 – 60. léta 19. století)	87
9.7	Zahradiště, obec Zahradiště-Radostín (1834–1852)	88
9.8	Vlásenice (1837–1848)	89
9.9	Budeč, obec Hněvkovice (1845–1965)	89
9.10	Dolní Bory (asi 1890–1908)	89
9.11	Smrčná	90
	Barevná obrazová příloha papíren podle okresů kraje Vysočina	91
	Seznam vyobrazení	117
	Přehled papíren podle okresů kraje Vysočina (Příloha č. 1)	120
	Papírny kraje Vysočina v 16.–19. století (Mapa č. 1)	122
	Abecední seznam papíren působících v kraji Vysočina v 16. až 19. století (Příloha č. 2)	124
	Doplněný a aktualizovaný celkový seznam papíren působících na území Čech, Moravy a Slezska v 16.–19. století (Příloha č. 3)	126
	Mapa č. 2 Papírny v 16. století	136
	Mapa č. 3 Papírny v 17.–18. století	138
	Mapa č. 4 Papírny v 19. století	140
	Prameny a literatura	142
	Rejstřík místní	146
	Rejstřík jmenný	152
	Rejstřík věcný	162